

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Puju, gledališko poslopje števil. 3.

Dopis: dobrodošli in se sprejemajo zastojni, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 25.

V Ptuj v nedeljo dne 22. junija 1913.

XIV. letnik.

Prisedbe v Frankovcih. Grozovita prvaška blamaža.

Pretekla nedelja bila je izredno zanimiva za ormožko okolico, tako da se jo bodoje ljudje gotovo dolgo zapomnili. In kar naprej lahko rečemo, da so prvaški hujkački dosegli velikansko blamažo, tako da je ljudstvo samo pred njimi pljuvalo in jim je hrbet obračalo. Kajti ljudstvo se da sicer v svoji samoprostosti v to ali ono stvar zapeljati, nikdar ne soglašajo stako gonjo.

Kaj je bilo? V Frankovcih imajo domačo požarno brambo, ki je član štajerske deželne zveze in ima samoumevno nemško komando. Za nedeljo se je sklical v Frankovce okrogli sestanek, kakor se je vršil tudi že v vseh mogočih drugih, tudi popolnoma slovenskih krajih. Namen teh sestankov je, da stopijo gasilci raznih krajev med seboj v dotiko, da se svetujejo o skupnih gasilniških težnjah, in da domači gasilci pokažejo v praktični vaji svojo vrednost ter izkušnost v težki požarniški službi. Nikdar niso imeli ti gasilniški sestanki nobenega političnega ozadja, nikdar se niso vtikali v strankarske zadeve. Starejši kmetje se še dobro spominjajo časov, ko so se vršili taki gasilniški sestanki celo v danes tako zagriženem „narodnem“ trgu Središču; takrat je bila tudi še središka požarna bramba v štajerski zvezi. In središko prebivalstvo je bilo ponosno na svoje gasilce, ljudstvo je z veseljem sprejelo tuje, tudi nemške gasilce-goste. . .

Ali slovenskim prvakom danes ni ničesar svetlo. Vse hočejo zastupati s svojo podlo, protidomovinsko gonjo. Zato so pričeli tudi brez vsacega poudarka na neobvijajoče nesramni način ljudstvo klatiti in hujskati, pričeli besno gonjo proti gasilcem, ki je prava sramota za to klavno prvaško gospódo. Najprve je udarila smešna „Straža“ s svojim pijanim in oklofutanim urednikom Kemperlom na boben. Potem je priskočil Lesničar-Čekunec na pomoč in je v narodnjaških listih trobil in trobil. Liberalci in klerikalci so se našli v protinravnem objemu; drugače se sovražijo do noža, ali —

„doch wenn sie im Kot sich finden, da versteinen sie sich gleich!“
Prvaki so pač mislili, da bode oblast sedla na njih limanice in da bode požarniško priredbo prepovedala. Ali do tega ni smelo priti in tudi ni prišlo. To bi bil prvi slučaj ne samo na Štajerskem, temveč v celi Avstriji. Priredbe gasilcev, ki žrtvujejo svoje zdravje, čas in lahko tudi življenje za blagor bližnjega, se pač ne more in ne sme pre-

povedati, pa čeprav žuga par zakotnih srbofilskih lističev s poboji in pretepom. Vsak pametni človek vé, da se gasilci sicer ne bodoje pripravili z otrocmi narodnjaške vzgoje, da pa se od njih seveda tudi ne bodoje pustili pretepatati.

Ko so prvaki uvideli, da sestanka ne bodoje prepredčili, priredili so sami „veselico“, to pa v nekem grmovju ob cesti, ki vodi v Frankovce. Mislili so pač: gasilci se morajo mimo nas voziti, mi jih bomo zasramovali, prišlo bo do spopadov in pretepatov in potem bomo zopet pisali, da so „nemčurski“ gasilci slovenske kmete pretepativali itd. itd. Tako so mislili prvaki, da bodoje zopet zlorabljali na politični način popolnoma nepolitično priredbo.

Pa je prišlo vse drugače! Prvaško veselico so sklicali zlasti ormoški mladi dr. Sernec s svojimi šribarji. Ta dr. Sernec postal bode pač preje golobučen, predno bode slovensko ljudstvo spoznal. Možicelj pač misli, da je ljudstvo le igračica v roki tega „onoga dohtarčka“. Pa ormoški slovenski dohtarji so nad slovenskim ljudstvom že preveč zagrešili, da bi se pustilo od njih še nadalje za nos voditi. To je dr. Sernec zdaj gotovo izpoznal. Sicer pa je za dr. Serneca velikanska sramota, da je zlezal pod klerikalno krilo in se z vsemi svojimi „sokoli“ postavil pod komando spuheljskega Mihče Brenčiča. Vboga, klavna slovensko-napredna inteliganca, ki ji bora biti klerikalec Brenčičevega kalibra vodnik in zapovednik. . . Da je bil Miha pri prvaški veselici, to ilustrira že vso njeno smešnost in blamažo. Kajti kjer nastopi Brenčič, tam se ves svet smeji, tam postaja najresnejša stvar karikatura, tam se spremeni žaloigra v komedijo, tam se prime vse za trebuhe in se smeji, smeji, smeji. . . Miha Brenčič je lahko zagotavljen, da bode dobil od „Štajerca“ posebni „penzija“, kadar ga ljudska nevednost ne bode več v parlament poslala. . . Kakor petelin na gnoju šopiril se je Miha v grmovju in „Marijine“ device so koketirale z njim. Govori se, da je hotel Miha kot „poslanec“ (sakarbolt!) tudi z službeno navzočim orožniškim oberlajntantom nekako komandirati. Pa se je hudo opekel. Kajti med komandantom spuheljskih „čakov“ in c. kr. avstrijskim oficirjem je precej razlike. . .

Na to prvaško veselico so seveda precej ljudi zbobnali. Od domačega ljudstva je bilo videti največ žensk in otrok, ki po našem mnenju pač ne spadajo na sestanke, kjer se pijančuje in politikuje. Ali ljudstvo niti vedelo ni, zakaj se gre. Mnogo kmetov prišlo je od te veselice v grmovju kmalu h gasilcem. In rekli so: „Mi nismo vedeli, da se gre proti prepotrebemu gasilnemu društvu; ko bi to vedeli, bi ne prišli.“

Slovenskim kmetom, slovenske mu ljudstvu se ne sme ničesar očitati. To ljudstvo je prišlo v dobri veri, da se vrši navadna zabava; in šele pozneje so videli, da so slovenski hujskački vbogo ljudstvo zlorabili za gonjo proti gasilcem. In marsikaterega kmeta je bilo v dnu duše sram, da je sedel na prvaške limanice. . . Tudi mladini ne zamerimo, da je šla na „veselico“. Za orožniškimi bajoneti pač ni bilo zabave! Pač pa je žalostno in obenem škandalozno, da se je udeležilo te prvaške demonstracije tudi več gasilnih in veteranskih društev, to pa korporativno in v uniformi. Ako pridejo „sokoli“ na take priredbe in se tam ponašajo z jajčjo lupino, ki jo mokronosi dečki še na hrbtu nosijo, potem se temu gotovo nikdo ne čudi. Tudi se nikdo ne čudi, ako ti „liberalni sokoli“ stojijo pol komando klerikalnega „šleptagerja“ iz Spuhlja. Ali tiste „slovenske“ gasilce, ki so v gasilniški uniformi prišli na surovo demonstracijo proti gasilcem, ki morajo vendar poznati pomen in težave gasilskega dela, — te vprašamo: Ali vas ni sram? Ali ne razumete, da ste s svojo neumno udeležbo pri tej hujskariji pljunili na lastno gasilniško uniformo? Sami sebe ste osramotili! Pokazali ste, da vam za gasilne misli primanjkuje pojma, da ste le orodje za prvaško politikovanje. Res, rdečica je obšla mnogoštevilne tuje gasilce, ko so videli v grmovju za žandarji te „narodne“ gasilce. . . Prvaške veselice ob cestnem jarku pa sta se udeležili tudi veteranski društvi iz Središča in Huma. In to ni nič manjša sramota! Vprašamo najprve, kaj imajo „c. kr.“ veteranska društva s politikom opravičiti? Ne vemo sicer, ali so vsi člani teh dveh društev bili vojaki in ako imajo res pravico, imenovati se „veterance.“ Ali na vsak način so ti „veteranci“ s svojo udeležbo pri politični gonji metali blato na lastno zastavo. In zato naj se ne imenujejo več ces. kraljevi avstrijski „veteranci“, temveč naj se raje prekrstijo za „lajbgardo kralja Petra“ ali pa za „šarfšuce kralja Nikita“. . . Ali ti politikujoči „veteranci“ iz Huma in Središča ne razumejo, da so se osramotili? Čujemo, da imajo za protektorja nemškega (!) grofa Wurmbrandta. In prepričani smo, da je ta grof Wurmbrandt kot zvesti Avstrijan prevzel protektorat le s pogojem, da bodoje ti veteranci tudi res zasledovali avstrijsko-patriotična načela. Kaj si bode ta visoki protektor zdaj mislil? Ti „veteranci“ so se vsedli Brenčiču in Sernecu na lim. V grmovju prvaške veselice ni bilo

Lišpavost

pač ni, ako negujemo kožo in lase, temveč je le izpolnitev narurne zapovedi; kajti kožo in lasi, varstvene odeje trupa, naj bodoje vedno čisti in zdravi. Negovanje kože s Fellerjevim

dobro-dišečim zeliščnim esenc-fluidom z zn. „Elzafluid“ pa je tudi krasni vžitek in osveženje, zlasti pri hrapavi koži, ki srbi, pri opeklinah, izpuhih, solnčarici, pri nastopanju pota. Fellerjev fluid z zn. „Elzafluid“ ohladi, čisti, zdravi rane, desinficira ter vpliva proti vnetju, odpravi pege, okrepačo kožo pod lasmi, prepredči luskinne

na glavi, odpravi bolečine glave in obraza, kakor tudi revmatične ter neuralgične bolečine. 12 steklenic za 5.— kron franko naj bi vsak naših čitateljev pri apotekarju E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko) naročil.